राज्यातील दुष्काळाचे मुल्यांकन करण्यासाठी मदत व पुनर्वसन प्रभागातंर्गत विकसित केलेले MAHA-MADAT जिओ पोर्टल व मोबाईल ॲप ही प्रणाली पुढे सुरू ठेवण्यास प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक:- एससीवाय-२०१७/प्र.क्र.२२२/म-७ मादाम कामा मार्ग, हतात्मा राजगुरू चौक,

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरू चौक, मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२. दिनांक:-१३ मे, २०२२.

वाचा:-

- 9) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक:- सीओएम-१००१/प्र.क्र.१७४/०१/३९, दि. २९.१०.२००१.
- २) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक:- सीओएम-१०९८/प्र.क्र.५१/९८/३९, दि. १५.०२.२००५.
- 3) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक:- मातंस/नस्ती-२०१०/प्र.क्र.३४/३९, दि. १८.०६.२०१०.
- ४) शासन निर्णय, महसुल व वन विभाग, क्रमांक:- एससीवाय-२०१७/प्र.क्र.२२२/म-७, दि. १६.४.२०१८, दि. ३०.०६.२०१८ व दि. १६.१२.२०२०
- ५) संचालक, महाराष्ट्र सुदूर संवेदन उपयोजन केंद्र यांचे पत्र दि. २९.१०.२०२० व दि. १०.०१.२०२२

प्रस्तावना:-

राज्याचे प्रशासन अधिक गतिमान तसेच लोकभिमुख करण्याच्या दृष्टीने माहिती व तंत्राज्ञानाचा सुयोग्य वापर व्हावा यासाठी प्रशासकीय कामकाजाचे संगणकीकरण करण्याचे शासनाचे धोरण आहे. त्यानुसार शासनामार्फत जनतेस दिल्या जाणाऱ्या सेवा अधिक गतीने व किफायतशीरित्या देण्यासाठी विविध मंत्रालयीन विभागामध्ये व त्यांच्या नियंत्रणाखालील क्षेत्रीय कार्यालयांमध्ये ई-गव्हर्नन्सचा जास्तीत जास्त वापर करण्याबाबत माहिती व तंत्रज्ञान संचालनालयाने सूचना दिल्या आहेत. त्यानुसार मदत व पुनर्वसन प्रभागांतर्गत ई-प्रशासन प्रकल्पाच्या अंमलबजावणीसाठी अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव (मदत व पुनर्वसन) यांच्या अध्यक्षतेखाली संदर्भाधीन क्रमांक ४ येथील दिनांक १६.०४.२०१८ च्या शासन निर्णयान्वये विभागीय प्रकल्प अंमलबजावणी समिती गठीत करण्यात आली आहे.

२. राज्यांमध्ये दुष्काळाचे मुल्यांकन करण्यासाठी केंद्र शासनाने "दुष्काळ व्यवस्थापन संहिता, २०१६" डिसेंबर, २०१६ मध्ये प्रकाशित केली आहे. सदर संहितेमध्ये दुष्काळाचे मुल्यांकन करण्यासाठी अनिवार्य व प्रभावदर्शक निर्देशांक विहित करण्यात आले आहेत. सदर शास्त्रीय निर्देशांक विचारात घेऊन दुष्काळाचे मुल्यांकन करावयाचे आहे. या प्रक्रियेमध्ये कमीत कमी मानवी हस्तक्षेप रहावा व मानवी चुका होवू नयेत, तसेच दुष्काळी परिस्थितीचे वस्तुनिष्ठ मुल्यांकन करता यावे याकरिता या कामासाठी पुर्णत: समर्पित असलेली व महाराष्ट्र रिमोट सेन्सिंग अप्लीकेशन सेंटर, नागपूर (MRSAC) यांच्या सहभागाने MAHA-MADAT ई-प्रशासन प्रणाली विकसित करण्यात आलेली आहे. सदर प्रणाली विकसित करणे व त्याचा वापर करणे यासाठी राज्य शासन व महाराष्ट्र रिमोट सेन्सिंग अप्लीकेशन सेंटर,

नागपूर यांच्यात दिनांक २०.०८.२०१८ रोजी सामंजस्य करार करण्यात आला आहे. सदर प्रणाली कार्यन्वित केल्यानंतर १ वर्षापर्यंत MRSAC कडून त्यांच्या Server वर host करण्यात येणार होते. सदर कालावधी संपल्यानंतर Maha-Madat प्रणाली MRSAC यांच्या Server वर host करणे, Application Software, त्याचे Maintence, Servicing, प्रशासकीय खर्च व इतर बाबींसाठी रू.२३.६२ लक्ष इतका खर्च दर्शविण्यात आलेला आहे. तथापि, संचालक, MRSAC यांनी त्यांच्या दि. २९.०९.२०२० च्या पत्रान्वये खरीप २०२० हंगामापासून रू.२३.६२ लक्ष ऐवढा खर्च सुधारित करून (त्यामध्ये प्रशासकीय खर्च वगळण्यात आला आहे.) रू.२२.५० लक्ष (प्रतीवर्षी) इतका येणार असल्याचे कळविले होते. त्या अनुषंगाने MAHA-MADAT जिओ पोर्टल व मोबाईल ॲप प्रणाली खरीप २०२० हंगामापासून पुढे २ वर्ष कालावधीसाठी वापर करण्यास व त्यासाठी प्रती वर्षी येणाऱ्या रू.२२.५० लक्ष इतक्या खर्चास दि.१६.१२.२०२० रोजीच्या शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली होती. सदर प्रणालीची मुदत सन २०२१ रब्बी हंगामाअखेर संपुष्टात आली आहे. यापुढे राज्यामध्ये दुष्काळाचे मुल्यांकन करण्यासाठी सदर ई-प्रशासन प्रणाली पुढे सुरू ठेवणे आवश्यक असल्यामुळे या प्रणालीच्या वापरास पुढील तीन वर्षासाठी मुदतवाढ देण्यास प्रशासकीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

राज्य शासन व महाराष्ट्र रिमोट सेन्सिंग अप्लीकेशन सेंटर, नागपूर यांच्यात दिनांक २०.०८.२०१८ रोजी करण्यात आलेल्या सामंजस्य करारामधील अटी व शर्तीनुसार, दुष्काळाचे मुल्यांकन करण्यासाठी विकसित करण्यात आलेल्या MAHA-MADAT जीओ पोर्टल व मोबाईल ॲप या संगणकीय प्रणालीचा पुढील तीन वर्षासाठी वापर सुरू ठेवण्याबाबत दिनांक २८.०४.२०२२ रोजी झालेल्या विभागीय प्रकल्प अंमलबजावणी समितीच्या बैठकीमध्ये चर्चा करण्यात आली. प्रकल्प अंमलबजावणी समितीने सदर ई-प्रशासन प्रकल्प पुढील तीन वर्षासाठी सुरू ठेवण्यास मान्यता दिली आहे. सदर ई-प्रशासन प्रकल्प पुढील तीन वर्ष चालु ठेवण्यासाठी होणाऱ्या प्रति वर्ष रू.२२.५० लक्ष (रूपये बावीस लाख पन्नास हजार फक्त) खर्चास देखील प्रकल्प अंमलबजावणी समितीने मान्यता दिली आहे. प्रकल्प अंमलबजावणी समितीने दिलेली मान्यता विचारात घेऊन राज्यातील दुष्काळाचे मुल्यांकन करण्यासाठी MAHA-MADAT ई- प्रशासन प्रणालीचा वापर आवश्यकतेनुसार त्याचे वेळोवेळी अद्ययावतीकरण करण्याच्या अटीस अधीन राहून खरीप २०२२ हंगामापासून पुढे तीन वर्ष सुरू ठेवण्यास व त्याकरिता होणाऱ्या प्रति वर्ष रू.२२.५० लक्ष (रूपये बावीस लक्ष पन्नास हजार फक्त) इतक्या खर्चास प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.

२. सदर ई-प्रशासन प्रकल्प राबविण्यासाठी होणारा खर्च खालील पध्दतीने महाराष्ट्र रिमोट सेन्सिंग अप्लीकेशन सेंटर, नागपूर यांना पुढील तीन वर्षासाठी प्रदान करण्यात यावा:

अ.क्र.	टप्पा	प्रदान करावयाची रक्कम
9)	खरीप हंगाम २०२२ मधील दुष्काळाचे मुल्यांकन करण्याची कार्यवाही पूर्ण झाल्यानंतर	रू.२२,५०,०००/-
2)	खरीप हंगाम २०२३ मधील दुष्काळाचे मुल्यांकन करण्याची कार्यवाही पूर्ण झाल्यानंतर	रू.२२,५०,०००/-
3)	खरीप हंगाम २०२४ मधील दुष्काळाचे मुल्यांकन करण्याची कार्यवाही पूर्ण झाल्यानंतर	रू.२२,५०,०००/-
	एकूण :-	रू.६७,५०,०००/-

- 3. या प्रयोजनासाठी होणारा खर्च मागणी क्रमांक सी-६, नैसर्गिक आपत्तीच्या निवारणासाठी सहाय्य, ८० सर्वसाधारण, ००१ संचालन व प्रशासन, (०१) महाराष्ट्र राज्य आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण, (०१) (०१) महाराष्ट्र राज्य आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरणाचे कार्यालय स्थापन करणे व फर्निचर व साधन सामग्रीसह सुसज्जीकरण करणे (२२४५ १७६१), ३१ सहायक अनुदाने (वेतनेतर) या लेखाशिर्षाखाली भागविण्यात यावा.
- ४. हे आदेश वित्त विभाग, शासन निर्णय क्र. विपअ-२०१३/प्र.क्र.३०/२०१३/विनिमय, भाग-२, दिनांक १७.०४.२०१५ च्या परिशिष्टातील वित्तिय अधिकार नियम पुस्तिका १९७८ मधील भाग पहिला, उपविभाग तीनच्या अनुक्रमांक चार मधील परिच्छेद क्रमांक २७ (२) अन्वये प्रशासकीय विभागांना प्रदान करण्यात आलेल्या प्राधिकारानुसार निर्गमित करण्यात येत आहेत.
- ५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक क्रमांक २०२२०५१३१२०७२२२९१९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(संजय धारूरकर) उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) अपर मुख्य सचिव (वित्त) वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- २) अपर मुख्य सचिव (उद्योग), उद्योग उर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ३) अपर मुख्य सचिव (महसूल), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ४) प्रधान सचिव (माहिती तंत्रज्ञान), सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ५) संचालक, माहिती तंत्रज्ञान संचालनालय, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ६) उप महासंचालक, युनिक आयडेंटिटी ऑथॉरिटी ऑफ इंडिया, पश्चिम क्षेत्र, मुंबई.
- ७) राज्य सूचना अधिकारी, राज्य सूचना विज्ञान केंद्र, मुंबई.
- ८) संचालक, महाराष्ट्र रिमोट सेन्सिंग ॲप्लीकेशन सेंटर, नागपूर.
- ९) महालेखापाल- १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर.
- १०) महालेखापाल-१/२ (लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर.
- ११) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
- १२) निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई.
- १३) सर्व विभागीय आयुक्त.
- १४) सर्व जिल्हाधिकारी.
- १५) संचालक, आपत्ती व्यवस्थापन प्रभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १६) वित्तीय सल्लागार व सहसचिव, मदत व पुनर्वसन प्रभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १७) मा.मंत्री (मदत व पुनर्वसन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- १८) मा.राज्यमंत्री (मदत व पुनर्वसन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- १९) मदत व पुनर्वसन प्रभागातील सर्व सह सचिव/उप सचिव/अवर सचिव/कार्यासन अधिकारी.
- २०) निवड नस्ती (कार्यासन म-७)